

معاونت امور شهرداری‌ها

دستورالعمل اجرایی ساماندهی مشاغل و اصناف مزاحم شهری

موضوع تبصره ماده یک آیین نامه ساماندهی مشاغل و اصناف مزاحم شهری

تصویب نامه شماره ۱۲۶۳۶۸/ت ۹۶/۱۰/۱۰ مورخ ۵۳۷۴۶-هیات محترم وزیران

آبانماه ۱۳۹۷

نام خدا

کارگروه تهیه و تدوین دستورالعمل اجرایی

تبصره ماده یک آیین نامه ساماندهی مشاغل و اصناف مزاحم شهری

تصویب نامه شماره ۱۲۶۳۶۸-ت ۹۶/۱۰/۱۰-موزخ ۵۷۴۶ هیات محترم وزیران

سید حبیب راضی - سرپرست دفتر هماهنگی عمرانی و خدمات شهری سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور
هاشم نوروزی فرد - رئیس گروه دفتر هماهنگی عمرانی و خدمات شهری سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور
حمید هادی نیا - مشاور معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست
سید محمد حسینی - مشاور رئیس اتاق اصناف ایران
علی طاهری - معاون مرکز امور اصناف و بازارگانان وزارت صنعت، معدن و تجارت
محسن عدل محمدی - دستیار مدیرکل بازرگانی کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
مهدی رمضانی - معاون دفتر امور اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی
پیمان صفائی - مدیر امور فنی و زیرساخت سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران
فتح رمضانعلی - معاون شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهرداری تهران
فریده سیف آقایی - کارشناس مسئول مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
مریم مظہری - کارشناس ارشد مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
مهین میرزا ایی - مدیر بند ۲۰ شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهرداری تهران

این دستورالعمل در اجرای تبصره ماده یک آئین نامه ساماندهی مشاغل و اصناف مزاحم شهری تصویب نامه شماره ۱۲۶۳۶۸/ت ۵۷۴۶ هـ مورخ ۹۶/۱۰/۱۰ هیات محترم وزیران تهیه و به تصویب کارگروه ملی موضوع ماده ۶ آئین نامه یاد شده رسیده است.

هدف:

این دستورالعمل به منظور ایجاد وحدت رویه توسط شهرداری ها در کاهش و یا رفع مزاحمت مشاغل و اصناف و هماهنگی بین دستگاه های ذی ربط با شهرداری در پیشبرد اهداف آئین نامه ساماندهی مشاغل و اصناف مزاحم شهری تدوین شده است.

مسئولیت ها:

مسئولیت اجرا در هر بخش بر عهده دستگاه های اجرایی مقید در ماده ۶ و نظارت بر حسن اجرای تعهدات بر عهده کارگروه محلی مقید در ماده ۶ آئین نامه یاد شده می باشد.

مفاهیم و اصطلاحات:

مزاحمت: هرگونه فعالیتی که مخل سلامت، آسایش و ایمنی شهروندان یا ساکنین باشد. مزاحمت ها می توانند به انواع مزاحمت عام که سبب ایجاد اختلال در آسایش گروه یا جمع کثیری از شهروندان و مزاحمت های خاص که سبب ایجاد اختلال برای ساکنین و یا افرادی که در مجاورت فعالیت قرار دارند تقسیم بندی می شوند.

تعطیل : رای منی بر توقف بخشی یا کل فعالیت واحد اقتصادی است. این رای زمانی صادر می گردد که جلوگیری از مزاحمت از طریق سایر روش ها امکان پذیر نباشد.

تمهید : نظریه کارشناسی شهرداری و به معنی الزاماتی است که از نظر مسائل فنی، بهداشتی و زیست محیطی به متصدیان واحدها ارائه می شود تا نسبت به رفع نقص اقدام نماید.

تمهیدات رعایتی: تمهیدات ارائه شده از سوی شهرداری که جنبه رعایتی دارد از قبیل رعایت ساعت کار، بسته بودن در واحد هنگام فعالیت، عدم تجمع کارکنان در مقابل واحد صنفی و موارد رعایتی دیگر.

تمهیدات اجرایی: تمهیدات ارائه شده از سوی شهرداری که جنبه اجرایی دارد از قبیل نصب در دو جداره، بستن کلیه منافذ، نصب لاستیک لرزه گیر در زیر دستگاهها و موارد اجرایی دیگر.

انتقال اصناف یا مشاغل مزاحم از محل های فعلی به محل های مجاز.

کمیسیون: منظور از کمیسیون در این دستورالعمل، کمیسیون بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری است.

روش اجراء:

۱- مرحله پیشگیری و جلوگیری از ایجاد و تاسیس فعالیت های شغلی صنفی و صنعتی مزاحم

هریک از سازمانها و دستگاه های مرتبط به منظور جلوگیری از ایجاد و تاسیس واحدهای مزاحم، لازم است اقدامات زیر را انجام دهند.

۱-۱- شهرداری موظف است به هنگام صدور پروانه ساخت و ساز برای کاربری های غیرمسکونی، مطابق طرح تفصیلی مصوب با قید عبارت زیر از شکل گیری واحدهای مزاحم آتی جلوگیری به عمل آورد.
« بهره برداری و یا واگذاری این ملک توسط مالک و یا بهره بردار، تنها به مشاغل غیر مزاحم که از سوی شهرداری تشخیص داده می شود مجاز می باشد».

۱-۲- شهرداری موظف است با همکاری اداره صنعت، معدن و تجارت، اتاق اصناف و اداره حفاظت محیط زیست شهرستان، برنامه ساماندهی اصناف و مشاغل مزاحم شهری را تهیه نماید و براساس آن، برنامه اقدام همه دستگاه های ذی ربط را تعیین و به تصویب کمیسیون نظارت بر سازمان های صنفی شهرستان برساند. مصوبه کمیسیون نظارت لازم الاجراست.

۱-۳- اتاق های اصناف و اتحادیه های صنفی موظفند نسبت به شناسایی واحدهای صنفی بدون پروانه کسب و ساماندهی آنها در سطح شهر اقدام نماید. درصورت عدم تمکین بهره برداران صنفی با متخلفین برابر قانون نظام صنفی برخورد نمایند.

۱-۴- سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران و شرکت های تابعه موظف اند همزمان با اجرای برنامه ساماندهی از سوی دیگر دستگاه ها، برنامه ریزی و اقدام لازم درخصوص ایجاد شهرک ها و نواحی صنعتی تخصصی صنفی با هدف پیشگیری از استقرار پراکنده و غیر اصولی کانون های صنفی، صنعتی انجام دهند.

۱-۵- اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی فعالیت موظف اند در زمان احداث، توسعه یا تغییر فعالیت کارگاه، تاییدیه حفاظت فنی و بهداشت کار را بر اساس ماده ۸۷ قانون کار از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اخذ نمایند. شهرداری ها نیز در صورت مشاهده هرگونه مزاحمت شغلی، فهرست اسامی واحدهای مزاحم را به ادارات کار اعلام تا با بررسی های لازم، ماده ۸۷ اعمال شود.

۲- رفع مزاحمت های شغلی

۲-۱- احراز مزاحمت ناشی از فعالیت مشاغل و صنوف براساس اعلام شهروندان، ساکنین، اطلاعیه های سازمان ها، پیام های مدیران شهری و شکایت های ثبت شده در سامانه های همگانی می باشد.

۲-۲- در صورتی که محل، فاقد مجوزهای لازم باشد شهرداری نسبت به اعلام مراتب به مراجع ذیربط اقدام خواهد کرد(پروانه کسب، مجوزهای بهداشتی، مجوزهای صادر از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی) و در صورتی که واحد صنفی جدید الاحادث بوده و مشمول برنامه های انتقال باشد، باید نسبت به تعطیل واحد صنفی اقدام شود.

۳-۲- چنانچه فعالیتی از نظر اصول بهداشتی دارای مسائل و مشکلاتی باشد که رسیدگی به آن در چارچوب شرح وظایف شهرداری نباشد، مراتب طی نامه ای به بالاترین مرجع بهداشتی شهرستان برای اقدام قانونی اعلام می شود.

۴-۲- شهرداری با رعایت آیین نامه ساماندهی مشاغل و اصناف مزاحم شهری و با ارائه ادله کافی، بررسی همه جانبه شرایط کارگاهی، نوع فعالیت و موضوع شکایت می تواند یکی از موارد زیر را در زمینه نحوه ادامه فعالیت در محل اعلام نماید.

۱-۴-۲- مهلت ۱۰ روز برای تمهیدات رعایتی در نظر گرفته خواهد شد.

۲-۴-۲- مهلت ۴۵ روز برای تمهیدات اجرایی در نظر گرفته خواهد شد.

۳-۴-۲- مهلت حداقل تا ۹۰ روز برای واحدهای مشمول تعطیل قطعی در نظر گرفته خواهد شد.

۴-۴-۲- مهلت حداقل تا سه سال برای انتقال به شهرکها و نواحی صنعتی تخصصی صنفی مشروط به ارائه مدارک معتبر برای انتقال قطعی در نظر گرفته خواهد شد.

۵-۲- پس از ابلاغ نظریه شهرداری که از سوی ماموران نیروی انتظامی مستقر در شهرداری‌ها انجام می‌پذیرد، ظرف مدت ۱۰ روز کاری، متصلی می‌تواند طبق تبصره ذیل بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری به نظریه شهرداری اعتراض کند. در صورت اعتراض، پرونده توسط شهرداری جهت طرح در کمیسیون به شورای اسلامی شهر ارسال و رای قطعی در این زمینه صادر خواهد شد.

۶-۲- رای کمیسیون پس از صدور، توسط شهرداری به متصلی ابلاغ و پس از اتمام مهلت تعیین شده در متن رای، از سوی شهرداری قابل پیگیری و اجراست. یک نسخه از رای کمیسیون به مرجع صادر کننده مجوز فعالیت ارسال خواهد شد. دستگاه‌های اجرایی و اتحادیه‌های صنفی موظفند از صدور مجوز جدید و یا تمدید پروانه فعالیت برای مشاغل و صنوف یادشده برای استقرار در محل‌های غیر مجاز خودداری کنند.

۷-۲- در صورت عدم اجرای رای قطعی کمیسیون از سوی متصلیان پس از پایان مهلت مقرر، شهرداری می‌تواند نسبت به تعطیل و جلوگیری از ادامه فعالیت براساس موازین قانونی اقدام کند.

۸-۲- هرگونه بازگشایی محل‌های تعطیل شده توسط شهرداری بعلت عدم رعایت تمهیدات، با صدور دستور از سوی شهرداری در قالب بخشنامه‌های داخلی می‌باشد.

۹-۲- نظریه شهرداری و آرای صادره از سوی کمیسیون برای مشاغل مشمول انتقال برابر ماده ۳ آیین نامه ساماندهی مشاغل و اصناف مزاحم شهری صرفاً تعطیل این واحدها می باشد. درخصوص انتقال مشاغل مشمول، شهرداری ها موظفند نسبت به ارائه تسهیلات ذیل به متقدیان اقدام نمایند.

۱-۹-۲- همکاری و هماهنگی با اتحادیه ها جهت معرفی آنها به شرکت شهرک های صنعتی استان ها به منظور استفاده از مزایای موجود در این شهرک ها و نواحی صنعتی برای متقدیان علاقه مند به استقرار در این مجموعه ها.

۲-۹-۲- شهرداری بر حسب شرایط و موقعیت زمین های به جا مانده از انتقال واحدهای مشمول در سطح شهر، فهرستی از مشاغل مجاز و قابل استقرار در محل را به متقدیان اعلام نماید.